

*III Jornades per
la Interacció entre
Cultures 2025*

*Càritas Diocesana de Barcelona
Secretariat Diocesà de
Pastoral amb Migrants*

Com em relaciono?

Xavier Gómez García, bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Com a resposta a la intempèrie i les incerteses que experimentem en aquest moment social i eclesial, **la proposta de la nostra Església consisteix a recompondre els vincles, teixir xarxes i reconstruir una cultura de la fraternitat.** És una resposta dinàmica, més preocupada a iniciar processos de conversió personal, pastoral i relacional que a ocupar espais, més interessada a sortir i connectar amb tot el que contribueixi a la defensa i cura de la vida, que a replegar-se en les casernes d'hivern.

Resulta una proposta contracultural però necessària. **A contracorrent dels processos deshumanitzadors, transhumanitzadors, individualistes, desencarnats, ideològicament colonitzats per un signe o altre.** Nosaltres llegim les migracions com a lloc on Déu s'està revelant. Les migracions, observatori que permet confirmar que en el món tot està connectat. Ja no queda gairebé parròquia, poble o barri on la diversitat no sigui visible. Això espanta uns pocs. Sobretot, quan es tracta de religions o costums que estranyen per desconeixement. S'abonen les pors, s'invoca la seguretat com a paradigma al qual sacrificar-ho tot. La seguretat nacional és compatible amb la fraternitat universal. No són el problema les persones migrades sinó les causes que provoquen les migracions, sovint connectades amb les nostres economies i polítiques, i l'enfocament de governança que no assumeix una visió integral de l'assumpte, que no explora alternatives globals legals i segures, que no garanteix «el dret a no haver de migrar».

El papa Francesc diu que **«el gran enemic de la fe no és la intel·ligència, ni la raó, com per desgràcia algú continua repetint obsessivament, el gran enemic de la fe és la por».** Si tenim por a l'altre, al diferent, o ens atrinxerem en la por, com ens relacionem amb Déu, amb els altres, amb el món, amb un mateix? Crist ho ha dit moltes vegades i l'Església ho repeteix constantment: No tingueu por!

Davant la realitat de les migracions la vacuna contra la por és aprofundir en la catolicitat. Comprendre

que el projecte de Déu sobre la humanitat i sobre el seu Poble és la comunió, la fraternitat, la cultura de la vida. Ser catòlic significa compartir la mateixa fe i aprofundir en la universalitat que dibuixa un mosaic culturalment divers. La catolicitat es desenvolupa quan fem nostre el programa pastoral de sant Joan Pau II per al Tercer Mil·lenni, la «civilització de l'amor». Amb humilitat, alliberant-nos de la pretensió de construir comunitats ideals o, com diu el papa Francesc, eliminant «duanes»; amb realisme, amb els noms i les històries dels qui comparteixen espai i processos amb nosaltres. Construïm un nosaltres cada cop més gran.

En l'Evangeli aprenem que Jesús en el «diàleg final» que defineix als seus deixebles no pregunta sobre la nos-

tra identitat nacional sinó amb qui ens hem identificat.

Amb qui m'identifico? Com em relaciono amb Déu, amb els germans en la fe, amb els veïns, amb els altres, amb el món, amb mi mateix? Quins vincles soc o som capaços de generar?

L'espiritualitat cristiana no és una espiritualitat desencarnada. Així ens ho ensenya l'Evangeli i així ho veiem en la vida de tantes dones i homes sants.

Moltes persones desconeixen la història de l'Església, els seus orígens, el seu desenvolupament, el seu mestissatge i pluralitat cultural des del començament, la seva relació amb la itinerància i la mobilitat humana. Una mobilitat que enfonsa les seves arrels en la història del poble hebreu. Quan es redescobreix la història de la salvació i la catolicitat, la mirada canvia, el cas estrany es converteix en l'habitual, l'aliè i el propi, en el compartit.

Així ens ho mostra l'Alina, que el matí després de saber que el seu poble natal havia estat arrasat per la guerra no va deixar de venir a la classe d'espanyol per a compartir el seu dolor i rebre el suport de les companyes de quatre nacionalitats diferents. O la treballadora de Càritas en la llar d'acolliment de l'Aisha que acompanya la seva solitud i l'abraça mentre veiem la foto de la seva mare anciana hospitalitzada al Pakistan. L'Aisha, dona valenta que va arribar fa mes i mig sola amb la seva filla per a salvar-li la vida d'una terrible amenaça. **Gestos quotidians i habituals sota el sostre d'una Església que acompanya,**

protegeix i integra. Que construeix en les relacions quotidianes la civilització de l'amor. El Ressuscitat ens ensenya el mode, si hi ha comunió en el sofriment, pot haver-hi major comunió en l'esperança. La proximitat ens salva.

Com em relaciono? Si responem de la mà de Jesús la resposta ens porta lluny, ens obre a la conversió de les relacions. Repensant el mode de relacionar-nos estarem testimoniant i anunciant l'Evangeli de la vida, el Déu amor i Pare de tots. Contribuirem com les «cèl·lules mare» a regenerar el teixit social, fent més humà i habitable el món que Déu ens ha confiat.

Càritas Diocesana de Barcelona
Secretariat Diocesà de
Pastoral amb Migrants

III Jornades per
la Interacció entre
Cultures 2025

El poder de la comunitat

Text: Felipe G. Herrera Domínguez, tècnic comunitari de Càritas Diocesana de Barcelona

Fotografies: Coloradans for the Common Good / Jordi Julià Sala-Bellsollell

Trobada de líders celebrada durant el 5è aniversari de la Coloradans for the Common Good (CCG), entitat que forma part de la Industrial Areas Foundation

Organitzar-se és sinònim de trobar la motivació de les persones per canviar la realitat. Per aconseguir-ho necessitem compartir amb els altres allò que ens afecta i passar a l'acció. Aquest és l'objectiu de generar comunitats amb poder.

Des de Càritas sempre hem acompanyat i acompanyem les persones en l'exercici dels seus drets. Expliquem les situacions que pateixen, denunciem les situacions d'injustícia que viuen i els expliquem els drets que tenen com a ciutadans i ciutadanes. **Ara treballem per fer un pas més, perquè puguin organitzar-se, ser capaces d'aconseguir la millora en les seves condicions i fer-ho de manera autònoma.**

A partir d'aquestes ganes de fer un pas endavant hem tingut l'oportunitat de conèixer el mossèn Leo Penta (New York, 1952). Mn. Leo té una llarga experiència acompanyant persones, sempre amb l'objectiu de millorar les seves condicions de vida. Ha treballat en països com els Estats Units, Països Baixos o Alemanya, i en qüestions tan variades com l'accés a l'habitatge, els drets laborals, o estrangeria. A partir de diferents converses amb Mn. Leo, va sorgir l'oportunitat de formar a diverses persones de Càritas en l'organització comunitària.

Així, un mossèn, un voluntari i dues persones contractades de Càritas vam assistir a la ciutat de Denver per formar-nos en aspectes de l'acció comunitària. Aquesta formació, impartida per la Industrial Areas Foundation, convida més de 100 líders de barris i ciutats del sud dels Estats Units, o el Canadà, entre altres països. L'objectiu de la trobada fou enfortir les capacitats d'aquests líders, descobrir els seus potencials i compartir experiències. El primer

que ens va sorprendre és la diversitat d'aquests líders: mossens, rabins, imams, pagesos, dones afro-llatines amb fills a la presó, persones jubilades, joves, voluntariat de parròquies o ministres d'esglésies protestants. **Són persones que ens costaria identificar com a líders, però que han estat capaces, per exemple, de negociar amb polítics o persones de poder per canviar la realitat de les seves comunitats.**

Vam conèixer el cas d'en René, un pagès migrant que ha lluitat per millorar les condicions dels temporers a Califòrnia, la Marta que ha aconseguit una biblioteca per a l'escola, o en Mario un mossèn del Salvador que ha lluitat per a una millora dels espais públics d'un districte degradat.

Però què fa que persones tan diverses en origen, cultura, classe social, ideologia o religió s'ajuntin? La resposta és molt senzilla. En algun moment de la vida, tots i cadascun de nosaltres hem patit alguna injustícia, i aquesta injustícia ens ha fet enfadar. **La pregunta que hem de fer-nos és si davant d'aquest enuig estem disposats a fer-hi alguna cosa. Organitzar-se és sinònim de trobar la motivació de les persones per canviar la realitat, però sempre des d'elements concrets i que ens afectin de manera directa.** Per aconseguir-ho necessitem compartir amb els altres allò que ens afecta i passar a l'acció. Aquest és l'objectiu de generar comunitats amb poder.

Poder és la paraula que més vam sentir en aquesta trobada. És una paraula que a vegades fa por, i que normalment té connotacions negatives. **Però des de l'organització comunitària l'hem de llegir de manera positiva, ja que el poder és la capacitat de canviar les coses.** Cal treballar perquè les persones reconeixin el seu poder i lideratge, aprenguin a negociar, a parlar en públic en situacions en què se senten pressionades, aprenguin a utilitzar l'humor, a sentir curiositat per saber reconèixer els interessos dels altres, a reconèixer que ens enfadem, i també treballar amb els altres per construir organitzacions transversals i acollidores.

Les experiències vitals que vam copsar durant la trobada n'han estat el principal aprenentatge. Hem après a veure poder i lideratge en persones que segurament abans de la formació mai haguéssim vist. Hem conegut parròquies que s'organitzen davant de la injustícia, mossens que volen compartir el seu lideratge i, sobretot, persones que s'organitzen per millorar les seves condicions de vida i les de la seva comunitat.

Veïns i veïnes de Torre Baró escollint el nom de la plaça on s'ubica el centre obert de Càritas

*III Jornades per
la Interacció entre
Cultures 2025*

*Càritas Diocesana de Barcelona
Secretariat Diocesà de
Pastoral amb Migrants*

Un equip de futbol únic

L'equip de futbol Joves d'Àfrica de Càritas va iniciar-se l'any 2019
com una eina d'inclusió i integració

Text: Jordi Julià Sala-Bellsolell / **Fotografies:** David Vázquez

«El futbol és un esport universal, tothom el coneix i el sap jugar, i aquest és un punt en comú que tenen els joves migrants que acollim i acompanyem des dels pisos de Càritas», explica David Vázquez, responsable del projecte Joves Migrants de Càritas Diocesana de Barcelona i impulsor de l'equip Joves d'Àfrica.

Els objectius d'aquest equip de futbol sala van més enllà de jugar una lliga i obtenir victòries, ja que també es treballa la importància de conèixer gent, fer germanor i passar-ho bé. En un inici, l'equip estava format només per joves atesos per Càritas, però amb els anys s'hi han anat sumant amics d'aquests joves, de manera que la xarxa s'ha pogut eixamplar. Actualment, l'equip està format per 11 jugadors, i normalment juguen un cop per setmana a l'Escola de Futbol TARR de Barcelona. «Tot i que el nom és Joves d'Àfrica, l'equip està obert a tothom, ja que també n'han format part joves llatinoamericans o d'aquí. És un punt de trobada per a persones d'origens molt diversos». En David afegeix que **l'afició a un esport no suposa només adquirir hàbits de vida saludables relacionats amb l'activitat física, sinó també aprendre tots aquells valors positius que comporta l'esport: el joc net, la col·laboració, el respecte al rival, la dedicació o l'esforç. A més, en el cas d'esports multitudinaris i d'equip com el futbol, és una oportunitat per compartir jornades amb altres persones i per integrar-se a la comunitat, cosa que resulta especialment valuosa en el cas dels joves que hi participen.** «Hi ha joves que en finalitzar la temporada han "fitxat" per altres equips. Això demostra la importància d'aquesta iniciativa a l'hora d'establir vincles».

En Nizar té vint anys, i en fa dos que juga a l'equip com a porter. Viu des de 2022 en un dels quatre pisos de joves que Càritas té a Barcelona. «Abans feia algunes hores de gimnàs, però quan el David em va proposar jugar a futbol, li vaig dir que sí ràpidament». Gràcies a la seva participació en l'equip, en Nizar ha pogut conèixer molts joves de la seva edat. **«Ens entenem, hi ha respecte, i això és el més important»**, afirma. Actualment, treballa com a cambrer, i d'aquí poc començarà un curs d'electricista. «M'esforço per construir un futur millor i ajudar la meua família. És el més important».

En Houssan és un altre dels joves que participa en l'equip com a defensa. Fa tres anys que en forma part i s'hi va sumar perquè un amic vivia en un dels pisos de Càritas. En el seu cas, va arribar a Barcelona l'any 2017,

essent menor d'edat. Ara, ja en té 22, està estudiant un curs de magatzem i aquest mes de febrer començarà les pràctiques. **«Estic content d'estar a Barcelona. Ja m'hi he acostumat, conec la llengua i el meu objectiu és poder-m'hi quedar»**, explica. **Amb relació al futbol, diu que en el moment de jugar no pensa en els problemes del dia a dia, cosa que l'ajuda molt.**

En Sogui és d'origen senegalès, té 22 anys i fa sis mesos que viu en un dels pisos de Càritas. «Després d'estar-me mig any vivint al carrer i recollint ferralla, vaig demanar ajuda a Càritas. Al principi em van ajudar a pa-

gar una habitació, i ara comparteixo pis amb altres companys. **A Barcelona hi ha molta bona gent, i participar del grup de futbol m'ha permès fer una colla d'amics»**, diu.

«El tret diferencial d'aquest equip és que és únic, no n'hi ha cap de similar», afirma el David. **«Ens fa il·lusió poder compaginar el nostre dia a dia amb la possibilitat de jugar a futbol. Molts de nosaltres vam venir a Barcelona pel Barça, i poder dedicar un dia a la setmana a aquest esport i en aquesta ciutat és fantàstic»**, conclouen els joves.

Càritas Diocesana de Barcelona
Secretariat Diocesà de
Pastoral amb Migrants

III Jornades per
la Interacció entre
Cultures 2025

Polivalent Futbol Club: *un gran equip, una gran família*

Cada dissabte al matí, 45 nens i nenes de l'Espai Polivalent de Càritas de l'Hospitalet de Llobregat gaudeixen d'una jornada esportiva de futbol coordinada per cinc persones voluntàries de Càritas. Una iniciativa per teixir comunitat, fer equip i combatre l'aïllament

Text: Jordi Julià Sala-Bellolell / **Fotografies:** Alba Parra

En Senencio Guédez és un veneçolà de 69 anys que en fa més de tres que resideix a Cornellà de Llobregat. Viu amb la seva dona Vilma, la filla i el gendre, i són una de les moltes famílies vinculades al Polivalent de Càritas situat a l'Hospitalet de Llobregat.

«Jo estic jubilat, i quan van proposar-me de participar a l'Espai Polivalent de Càritas a l'Hospitalet no m'ho vaig pensar dues vegades», diu. Tant ell com la seva dona han pogut participar en activitats d'oci, sortides, cursos de català, o costura, entre d'altres. A més, en Senencio coordina el Polivalent Futbol Club, un grup format per 45 nens i nenes de famílies que participen de l'Espai Polivalent. «Sense el suport de Càritas no hauríem pogut tirar endavant aquest club de futbol. És una iniciativa grupal, no individual, i un dels objectius principals és inculcar als infants el valor de treballar en equip i ser responsables», explica. Per ell, aquest voluntariat té un valor espiritual, i sempre treballa per oferir el màxim. «Ser voluntari és una vocació, i veure que els infants són feliços m'omple».

La Jaskirat és una de les nenes que conforma el grup de futbol, i s'ho passa d'allò més bé. «Aquí he fet molts amics i amigues, i comparteixo activitats amb nens i nenes de l'escola i de la meua classe. Estic molt contenta», diu. En Mateo és un altre dels infants que hi participa. «Em sento bé jugant amb els meus amics. Ells m'acompanyen, i sempre fan tot el possible perquè jo no caigui ni m'aturi».

La Noelia Linares, directora de l'Espai Polivalent de l'Hospitalet de Llobregat, explica que la importància de totes les activitats que impulsen és fer comunitat, xarxa, grup i família. «El Polivalent és un projecte amb molt de moviment, molt arrelat al barri. La ma-

joria de les persones que ens arriben són novinyudes, i fa pocs mesos que són aquí». Aquest factor fa que en la majoria d'ocasions es trobin en situació irregular, sense una xarxa social de suport. «Quan

participen d'aquestes activitats creen xarxa, i coneixen com moure's per la ciutat». Durant el 2023, un total de 1.962 persones han passat per l'Espai Polivalent de l'Hospitalet.

AGENDA D'ACTIVITATS

Com a complement a la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat que es va celebrar al setembre, i per tercer any consecutiu, les entitats de l'Església de Barcelona que treballen amb i per a la població migrant organitzem un ampli ventall d'activitats adreçades a visibilitzar la resposta a les diverses problemàtiques socials, culturals i espirituals de la població migrada a casa nostra. Us en destaquem les més importants:

ACTIVITAT	DESCRIPCIÓ	DATA	LLOC
Flashmob d'inici de les jornades «Teixim comunitats acollidores»	S'elaborarà un llenç de grans dimensions, que donarà el tret de sortida a les terceres Jornades d'Interacció entre Cultures. Durant la creació de l'obra, que serà dirigida per una artista, s'oferiran activitats diverses	Dissabte 15/02/2025 a les 10 h	Davant de la Seu de Càritas Diocesana de Barcelona (Pl. Nova, 1)
Taula rodona: «Comunitats acollidores i missioneres»	Es presentarà el document <i>Comunitats acollidores i missioneres</i> , emès per la Conferència Episcopal Espanyola. Posteriorment, es farà una taula rodona on s'exposaran diferents projectes que treballen per acollir i acompanyar les persones novinyudes	Dimarts 18/02/2025 a les 19 h	Parròquia de Santa Anna - Hospital de Campanya (c. de Santa Anna, 29)
Missa intercultural	Missa a càrrec de les diferents comunitats d'origen estranger de l'Església de Barcelona	Diumenge 23/02/2025 a les 17 h	Basílica de Santa Maria del Mar (Pl. de Santa Maria, 1)

Consulta aquí totes les activitats